

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1993-1994

OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

HANDELINGEN

COMMISSIE VOOR ECONOMIE, ENERGIE, LANDBOUW
EN WERKGELEGENHEID

VERGADERING VAN 21 MAART 1994

Interpellatie van de heer H. Olaerts tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende het KS-dossier
Met redenen omklede moties

Interpellatie van de heer K. Pinxten tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van de slechte financiële situatie van de Begemann-groep voor de GIMV en voor Volvo Car Sint-Truiden

VOORZITTER : De heer C. Lisabeth, tweede ondervoorzitter

— *De interpellatie wordt gehouden om 14.15 uur.*

Interpellatie van de heer H. Olaerts tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende het KS-dossier

De voorzitter : Aan de orde is interpellatie van de heer Olaerts tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de stand van zaken betreffende het KS-dossier.

De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, eerst diende ik een verzoek in om over dit onderwerp een actuele interpellatie te houden, maar zonder succes. Het Limburgse dossier was in Brussel blijkbaar onvoldoende actueel. Juist één maand geleden, verzocht ik dan maar om een gewone interpellatie, de stille, positieve hoop koesterend nieuwe elementen te horen. Immers, de modderverhalen hebben lang genoeg geduurd, de échte schuldigen zouden moeten worden gestraft, maar intussen bleef de Limburgse moerastoe-

stand maar aanmodderen, om het dan nog niet te hebben over de drijvers die anderen tot het drijfzand brachten. In Limburg sprak men intussen van een "beschadigende stilstand".

Het is niet de bedoeling het oude en nieuwe verhaal, dat gekend is, over te doen. Ik wens kennisgeving over de intussen ingeslagen weg, de vereffeningen, de overdrachten, de herstructurering, de oprichtingen, de decretale omkadering, het nakomen van de aangegane verbintenissen, de financieringen en de saldi. Graag werd ik ingelicht over de knelpunten en de concrete oplossingen ter zake. Kortom een precieze stand van zaken en evaluatie conform en getoetst aan de afspraken, de verklaring van de minister-president naar aanleiding van het debat in de Vlaamse Raad van 30 september 1993 — bijna een halfjaar geleden — en de eindconclusies van de KS-onderzoekscommissie.

Nu weet ik wel dat alles niet op één twee drie kan worden geregeld, maar het kan toch ook niet dat men de problemen voor zich uit blijft schuiven alleen omdat de GIMV, Gimvindus, LRM en LPM hun rapport, strategie en inzichten pas tegen 31 december 1994 moeten bekendmaken.

De Vlaamse regering had een aantal doelstellingen voor ogen : duidelijke opdrachten, concrete doelstellingen, doelmatig beheer, transparantie, controle via Vlaams Gewest en Re-

kenhof, optimalisering en groepering van de beschikbare middelen geïntegreerde reconversie, budgettair neutraal, honoreren van de reconversie-engagementen.

De economische reconversie komt langzaam op gang in Limburg, maar dit is niet het geval voor de sociale reconversie. De sociaal-economische ongelijkheden blijven groot, om dan nog niet te spreken over de situatie van de mijnwerkers.

Ten einde een duidelijk antwoord te krijgen, zal ik zeer specifieke vragen stellen, maar het spreekt vanzelf dat een uitgebreid antwoord van de minister-president ons genoeg zal doen.

1. Het Limburgfonds is de "kapstok", de PWL vraagt het spoedig opstarten. Het Limburgfonds wordt een opvangstructuur, een verzamelfonds uit de Vlaamse begroting, vordert trekkingsrechten enzovoort.

a) Wanneer ?

b) Hoe ?

c) Wat is de decretale basis ?

d) Hoe groot is de enveloppe en hoe wordt deze gespreid ?

2. De GOM-Limburg heeft in het verleden een belangrijke rol gespeeld.

a) Hoever staat het met de uitvoering van de oude conventietoelagen ?

Olaerts

b) Hoe gaat men de conventietoelage 1994 ten bedrage van 669.319.269 frank uitbetalen, zonder de co-financiering niet te verliezen? Waar gaat men de middelen halen voor de rechtstreekse sociale reconversie en dit alles rekening houdend met de Vlaamse begrotingscijfers? Ik bedoel hierbij de bedragen die destijds werden vrijgemaakt voor de GOM, de SIM en andere initiatieven.

3. De SIM is in vereffening.

a) Welke zijn de problemen?

b) Welke zijn de vereffeningkosten?

c) In welke structuren worden alle verplichtingen overgenomen en hoe?

d) Wat is de concrete situatie van de BLM:

1. tot 1996?

2. na 1996?

3. Hoe worden de toegevoegde waarden eigen aan BLM overeind gehouden?

4. De herstructurering heeft nood aan een concreet migratie-ontwikkelingsproject.

a) Welke stappen zijn hier reeds genomen?

b) Hoever staat het met de decretale omkadering?

c) Hoe ziet het nieuwe kleedje van de LRM, de LPM en de NV Mijnen eruit? Wat is de stand van zaken?

5. Belangrijk is het sluiten van nieuwe overeenkomsten.

a) Zijn de fiscale, juridische en technische problemen reeds geïnventariseerd? Wat zijn de vaststellingen en de gevolgen en oplossingen?

b) Wat is de stand van zaken inzake het coördinatiecentrum, destijds gefinancierd door KS-gelden?

6. Een hoofdvraag betrof steeds de nog overblijvende KS-gelden.

a) Welke middelen die her en der verspreid zijn, zijn op termijn beschikbaar?

b) Zijn er reeds waardebepalingen bekend. Ik vraag geen totale som, maar het moet wel mogelijk zijn een gedeeltelijk antwoord te geven.

7. Is er een oplossing voor het nog aanwezig KS-personeel?

8. Zijn er inzake de vastgestelde onregelmatigheden al terugbetalingen geschied?

9. Zijn er nieuwe aspecten bekend over het wegwerken van het werkloosheidsoverschot in Limburg?

10. Waarom dateert het laatste IMO van 28 juni 1993?

11. Wat zijn de plannen met de talrijke KS-gronden en -gebouwen?

12. Hoe geraakt Nieuw-Texas aan een definitieve en totale oplossing?

13. Is het statuut van de overheidsbestuurders al herbekeken? Wat zijn de wijzigingen en op welke betalingsrollen mogen zijn staan?

14. Wie mag deelnemen aan managementvennootschappen en hoe?

15. Als straks de privé-sector zou participeren in LPM, hoe garandeert men dan een verwevenheid die niet haaks staat op de Limburgse belangen? Ik neem aan dat deze kwestie nog aan bod zal komen in de interpellatie die collega Pinxten zo dadelijk zal houden.

16. De mijnwerkers komen weer op straat. Heeft de minister-president zelfs geen kleine boodschap voor hen?

Ziedaar mijn concrete vragen. Ik kom daar daar eventueel in mijn repliek nog op terug.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, de KS-commissie heeft haar werkzaamheden een zes-

tal maanden geleden beëindigd. Het ogenblik lijkt mij dus gekomen om eens terug te blikken.

Ik wil bij deze gelegenheid drie punten behandelen.

In de marge van de werkzaamheden van de KS-commissie heb ik parlementaire vragen gesteld over Gимвindus, de textielsector en de scheepsbouw. Meer dan een half jaar later heb ik nog altijd geen precies antwoord ontvangen. Als ik dit vandaag niet krijg, dan zal ik mij verplicht voelen hierover te interpelleren.

Minister-president L. Van den Brande : Verwijst u naar uw vragen vermeld in uw opinie-artikel verschenen in De Standaard van vandaag?

De heer Barbé : Inderdaad. Mijnheer de minister-president, u hebt destijds gezegd dat de GIMV zich nog maar alleen met een aantal kerntaken zou mogen bezighouden. Behoort de alternatieve financiering tot één van die kerntaken of wordt definitief een punt gezet achter die alternatieve financiering? De heer Georges Timmerman beschrijft in zijn recent boek hoe de GIMV samen met een aantal andere besturen via de alternatieve financiering de wetgeving op de overheidsopdrachten omzeilt.

Ik heb u destijds ook een actuele vraag gesteld over de controle op de GIMV. U hebt mij toen geantwoord dat er nog geen protocol was afgesloten, dat de controle nog niet was geregeld, maar dat u er wel zou voor zorgen dat dit probleem in het kader van het decreet op de GIMV zou worden geregeld. Het zou goed zijn dat dit decreet nog vóór het reces in de Vlaamse Raad kan worden besproken. Als we tot na het reces moeten wachten, betekent dit dat één jaar na het beëindigen van de werkzaamheden van de KS-commissie de zaak van de controle nog niet is geregeld. Mijnheer de minister-president, wat is uw timing ter zake? Bovendien zou het interessant zijn

Barbé

een afgevaardigde van het Rekenhof te betrekken bij de bespreking van dit decreet in commissie. De problematiek is zeer technisch en ingewikkeld. Het advies van een specialist kan nuttig zijn en bijdragen tot het organiseren van een efficiënte controle van de GIMV, zonder dat we de GIMV daarom in controle willen verdrinken, want dat kan ook de bedoeling niet zijn. Overigens meen ik ook dat we om een goed overzicht te hebben op de middelen die in omloop zijn via de GIMV, Gimvindus en het gewest, eveneens op het Rekenhof zijn aangewezen. Alleen geraken we er moeilijk aan uit.

De voorzitter : De heer Vandeurzen heeft het woord.

De heer J. Vandeurzen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het lijkt mij inderdaad interessant tussentijds een stand van zaken op te maken. De vragen van collega Olaerts zijn veelomvattend en uitgebreid, zodat het misschien wel nuttig is naar aanleiding daarvan een vooruitgangsrapport op te stellen met een overzicht van de verschillende fases. Er blijven in dit dossier nog heel wat fundamentele vragen onbeantwoord.

Men kan stellen dat het verlangen naar een nieuwe dynamiek in Limburg zeker aanwezig is en het element tijd is daarbij zeer belangrijk. Tegen dat er een economische relance komt, moeten alle nieuwe structuren op kruissnelheid zijn opdat de provincie Limburg er optimaal gebruik van zou kunnen maken.

Ik heb een viertal vragen die aansluiten bij die van collega Olaerts. Wat de financiering van de reconversie betreft, is al dikwijls de vraag gesteld naar wat nog beschikbaar is. Het antwoord op deze vraag is zeker niet eenvoudig, maar wat mij alleszins nodig lijkt, is een decreetale basis voor de hergroepering van de middelen om van daaruit de economische en sociale reconversie te organi-

seren en waarover toch een brede consensus bestaat. Op 8 december heb ik samen met collega Schuermans ter zake een voorstel van decreet ingediend en wij hopen dat dit bij voorrang zal worden behandeld, zoals we overigens aan commissievoorzitter Laverge hebben gevraagd.

Wat ons ook belangrijk lijkt, is de co-financiering van de Europese programma's. Ik vermoed dat het noodzakelijk zal zijn de inspanningen van de NV Mijnen, de recyclage van de trekkingsrechten en de opbrengst van de participaties in dat geheel van strategieën van co-financiering te betrekken, anders krijgen we nog moeilijkheden om die Europese middelen optimaal te rentabiliseren.

Dan had ik nog enkele vragen over de SIM. De vereffeningsopdracht is niet eenvoudig. Een aantal lopende engagementen moeten nog worden uitgevoerd. Wat is het perspectief ter zake ? Is al een en ander geïnventariseerd ? Wat zal worden gehonoreerd en wat wordt door derden overgenomen, waarbij ik meer bepaald denk aan de financiering van de BLM ?

Dan wil ik het ook nog hebben over de situatie van de NV Mijnen. Via de reconversie en de uitbesteding aan dochtermaatschappijen blijft het personeel aan de slag, maar dat belet niet dat het personeel zich afvraagt wat het na 1996 wordt. Is er aan een andere tewerkstelling in het kader van de personeelsplanning gedacht ?

Mijnheer de minister-president, bestaat er een planmatige strategie voor de overname van de participaties van de NV Mijnen en van de andere activiteiten die in het kader van KS werden gestart ? Via welke constructies zal dat eventueel gebeuren ?

Ik besluit met te zeggen dat het belangrijk is dat we zicht krijgen op de situatie van KS en op de timing. Ik weet dat zulks ook uw zorg is. Ik stel vast dat u uw engagementen, genomen in het kader van de KS-commissie, gerespecteerd hebt. De provincie

Limburg is vragende partij voor het finaliseren van de structuren en het hergroeperen van de middelen en wenst dat de timing decretaal onderbouwd wordt.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, mijnheeren, uit de vele vragen, waarvan een aantal zeer punctuele, blijkt uw bekommernis voor dit dossier. Wij delen deze bekommernis ten volle. Ik heb al bij herhaling gezegd dat het mijn uitdrukkelijke wens is dat de besluiten van de KS-commissie worden uitgevoerd.

Ten eerste, conform de besluiten van de KS-onderzoekscommissie werden de reconversiestructuren grondig herschikt. De aanpak is fundamenteel en zeker niet louter cosmetisch. Nieuwe economische structuren werden opgericht. Hun statutaire organen werden samengesteld en zijn operationeel. Dit geldt voor de LRM, voor de LPM en voor de NV Mijnen. Voor het geheel van de structuren die het economisch overheidsbeleid moeten uitvoeren, is thans een ontwerp van decreet klaar, dat alle aspecten bestrijkt, ook de controle. Het ontwerp wordt thans onderzocht door de Inspectie van Financiën. Die moet daarvoor natuurlijk de nodige tijd krijgen, maar ik acht het mogelijk dat dit ontwerp woensdag over acht dagen aan de Vlaamse regering wordt voorgelegd. De SERV en de Raad van State moeten daarna nog hun advies geven, maar ik zal er alles voor doen opdat dit ontwerp nog vóór het zomerreces door de Vlaamse Raad zou worden goedgekeurd.

Ik vertel niets nieuws en ik heb het bij vorige gelegenheden al gezegd. Wij moeten elkaar "bevragen" over deze heel belangrijke materies.

Het is altijd mijn voornemen geweest de timing te respecteren maar ik wil dat doen volgens de regels van

Van den Brande

het spel. Of moet ik zeggen : volgens de regels van de kunst ?

Heel binnenkort moeten we voor elk van de onderdelen die ik heb aangegeven een decretale basis hebben en gezamenlijk moeten we afwegen welke de juiste oriëntering is. In ieder geval, het werk dat ik moest uitvoeren, is klaar en kan nu de gewone procedure volgen.

Deze nieuwe structuren komen tegemoet aan de besluiten van de parlementaire onderzoekscommissie aangezien : ten eerste, alle middelen voor Limburg duidelijk lokaliseerbaar en gelokaliseerd zijn in het Limburgfonds ; ten tweede, de controle door de overheid maximaal is ingebouwd conform de wettelijke bepalingen ; ten derde, overlappingen en dubbelgebruik uitgesloten zijn zowel inzake bevoegdheden als inzake personen ; ten vierde, de PWL opnieuw werd samengesteld. De bestendige deputatie en de mijn-gemeenten hebben daarin een belangrijke rol. De PWL zelf heeft, zoals gevraagd, aan invloed gewonnen.

Ten tweede, conform de besluiten van de parlementaire onderzoekscommissie werd de SIM in vereffening gesteld. Ondanks de discussies hieromtrent is het signaal duidelijk opgevangen dat de Vlaamse Raad hiertoe wenste over te gaan.

De PWL onderzocht welke taken van de SIM anders dienden te worden aangepakt en welke dienden te worden voortgezet, en eveneens door wie dit zou moeten gebeuren.

Toch is de continuïteit gewaarborgd voor de opdrachten van de SIM. Ik geef enkele voorbeelden. Inzake opleiding en begeleiding van migranten werkt BLM voort tot einde 1994. Voor 30 juni 1994 wordt tussen BLM en VDAB een protocol uitgewerkt voor de latere uitvoering van deze taken. De initiatieven Agora — verbetering en heroriëntering beroeps-onderwijs voor migrantenmeisjes —

en OVGB werken voort zoals vroeger. Er dient echter nog te worden beslist of ze rechtstreeks functioneren onder het gezag van PWL of ze zelfstandigheid zullen verwerven. Inzake de subsidiëring van serviceflats worden de engagementen nagekomen. De wijk Nieuw-Texas behoort tot de activa van SIM.

Ten derde, inzake de overeenkomsten en de financiering van de GOM kan ik het volgende meedelen. Voor 1993 werden de conventies met GOM en SIM door de Vlaamse regering goedgekeurd. Ze zijn trouwens al ondertekend. De projecten werden voor de volledige sommen goedgekeurd door PWL en door de bevoegde ministers.

Voor de goedkeuring van de conventie 1994 is in de Vlaamse begroting 503 miljoen frank opgenomen. Dit bedrag kan worden verhoogd door de verkoop van activa uit vroegere participaties. De bijkomende middelen komen steeds opnieuw door het Limburgfonds ter beschikking van de Limburgse structuren.

De middelen voor de financiering van de GOM-projecten worden beperkt door de hoge kostprijs van de mijnwerkersleningen. De PWL heeft reeds een belangrijk aantal dossiers voor 1994 goedgekeurd. Na goedkeuring van de conventie door de Vlaamse regering kunnen deze projecten worden uitgevoerd.

Het overgrote gedeelte van de middelen gaat naar de sanering van de voormalige mijnterreinen. Deze sanering is trouwens al aangevat.

Ten vierde, ik hoop dat ik hiermee heb aangetoond dat de afwikkeling van het KS-dossier gevorderd is volgens de vooropgestelde timing en de concepten en de besluiten van de commissie. Wij zijn nu in de mogelijkheid om een tweede adem te geven aan de reconversie. Er is een nieuwe PWL met ruimere bevoegdheden en grotere autonomie waarin al degenen betrokken zijn die ermee betrokken moeten zijn. Er zijn nieu-

we economische structuren en de middelen zijn intussen geconcentreerd in één fonds.

Dit geeft toch voldoende aan dat we op de goede weg zijn.

De heer Olaerts stelde een veertigtal punctuele vragen. Ik ben graag bereid er dieper op in te gaan omdat we ten opzichte van elkaar de grootste openheid moeten betrachten.

Ik heb het wel wat moeilijk met sommige tendentieuze benaderingen die niet bekend worden gemaakt in het parlement maar elders. Ik wens daarop echter niet dieper in te gaan want ik wens de parlementaire procedure ten volle te laten spelen.

De heer H. Olaerts : U hebt het toch niet tegen mij ?

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Olaerts, u bent een rechtzinnig parlamentslid dat in het parlement zijn vragen stelt, en niet elders. Dit geldt ook voor de heer Vandeurzen, en ik waardeer dit ten zeerste.

Mijnheer de voorzitter, uit mijn antwoorden blijkt heel duidelijk dat we onze engagementen ten volle nakomen en dat we deze buitengewoon ingewikkelde klus proberen te klaren vanuit het concept en de besluiten van de commissie. Mij interesseren een aantal beschouwingen minder. Wij hebben alleen de opdracht om heel zakelijk, technische en juridische concepten uit te werken. Wij dragen, samen met vele anderen, de verantwoordelijkheid om een tweede adem te realiseren in Limburg. Daartoe wens ik me, zoals ik al bij herhaling heb gezegd, ten volle te engageren.

Er rest mij nog het antwoord op de vraag in verband met de alternatieve financiering. De heer Barbé weet dat uitdrukkelijk bepaald is dat er geen permanent karakter is vastgelegd voor alternatieve financiering door de GIMV. Wat de GIMV-controle betreft, heb ik duidelijk aange-

Van den Brande

toond wat deel uitmaakt van het ontwerp van decreet.

Ik kan mij niet de luxe permitteren om wat te fantaseren of om vooruit te lopen. Ik moet een goede, spijkervaste, duidelijke en juridische basis geven waarop het geheel van het economisch initiatief in Limburg zal moeten functioneren in de toekomst.

Tenslotte de bekommernis om de middelen die ter beschikking zijn. Ik heb al gezegd dat deze oefening bijzonder moeilijk is.

De leden kunnen en moeten vragen stellen. Ik heb toch duidelijk getuigd van een open wil tot samenwerking met ons parlement en van het feit dat ik — wat in het verleden niet altijd het geval was — de besluiten van het parlement heb overgenomen. Ik wens het parlement ook niets wijs te maken noch onvolledige cijfers te geven.

Van zodra de berekeningen volledig zijn opgemaakt, zal ik de Vlaamse Raad zoals aangekondigd onmiddellijk inlichten.

Wat de tewerkstelling ook na 1996 betreft, moeten we niet alleen om inhoudelijke maar ook om menselijke redenen alles in het werk stellen om de werknemers van de NV Mijnen ook na 1996 op de meest zinvolle manier aan de slag te laten.

Tot daar, mijnheer de voorzitter, mijn antwoorden.

De voorzitter: De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Uiteraard is het heel fragmentair maar toch heb ik nieuwe informatie gekregen, zoals deze met betrekking tot het decreet inzake controlebevoegdheid.

De minister-president heeft ook bepaalde feiten meegedeeld, zoals deze in verband met de vereffening van

de SIM, maar ik had ook vele andere knelpunten gesignaleerd waarvan de minister-president ook heel goed op de hoogte is. Ik ben er trouwens zeker van dat hij — al is het dan niet op papier — beschikt over een aantal elementen die nu echter niet aan de orde zijn.

Ik begrijp ook wel dat een antwoord niet zonder meer mogelijk is in een korte tijdsperiode, maar ik wil de minister-president toch uitdrukkelijk vragen om heel duidelijke afspraken te maken en uitsluitel te geven in verband met de zestien punten die ik vandaag heb aangegeven.

Deze interpellatie is uiteindelijk toch ook een signaalfunctie voor de toekomst.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, ik heb in mijn antwoord geprobeerd een globaal "tableau" te schetsen van de vooruitgang die is geboekt en van het decreetale kader dat we hebben voorbereid.

Ik ben graag bereid om in een nota te antwoorden op de meer dan dertig concrete vragen van de heer Olaerts. Sommige vragen, zoals deze in verband met een terugbetaling inzake vastgestelde onregelmatigheden, betreffen de bevoegdheden van de raad van bestuur of elementen waarvoor men ons gegevens moet doorspelen. Andere vragen betreffen het beheerscontract.

Ik herhaal dat ik bereid ben om onmiddellijk na Pasen — en het liefst op het ogenblik dat we het ontwerp van decreet behandelen in de Vlaamse Raad — een vooruitgangsrapport op te maken.

Politiek moet duidelijk worden waar we staan, hoe de invulling gebeurt, wat operationeel is en wat in het ontwerp in het vooruitzicht kan worden gesteld. Het zou goed zijn niet alleen voor de reconversie maar voor geheel Limburg dat een nieuwe dy-

namiek wordt ingebracht en dat we zo snel mogelijk dit decretaal werk afronden.

Er is natuurlijk het aspect dat ook belangrijk was voor deze legislatuur, namelijk het advies van de Raad van State en van de SERV. Ik zal elk van deze instellingen vragen om advies uit te brengen binnen prioritaire termijnen zodat we samen alles op de juiste rails kunnen zetten.

Ik blijf dus bereid om meer gedetailleerde toelichtingen te geven in een nota die daarover ter beschikking zal worden gesteld.

De voorzitter : Het interpellatieverzoek van de heer Olaerts was inderdaad vrij globaal gesteld. De vragen in de interpellatie zelf waren heel wat concreter.

De heer H. Olaerts : Mijnheer de voorzitter, ik had toch om een evaluatie en een stand van zaken gevraagd. Vertel dan niet dat ik het onderwerp niet had opgegeven. Dat mijn interpellatie ook andere dingen impliceert, is natuurlijk iets anders ...

De voorzitter : De minister-president zegt toe dat er naar aanleiding van het indienen van het ontwerp van decreet een soort vooruitgangsrapport zal worden opgemaakt dat ter beschikking zal worden gesteld van de commissie en dat daarin heel concreet en diep op bepaalde vragen kan worden ingegaan.

Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de voorzitter, wij hebben altijd in de grootste openheid met elkaar van gedachten kunnen wisselen.

De heer Olaerts heeft daarnet gezegd dat hij zijn interpellatie reeds een maand geleden had willen houden. Ik ben dag en nacht beschikbaar, en zelfs bij ontij.

Dat de actuele interpellatie is omgezet in een gewone interpellatie, is de

Van den Brande

beslissing van de organen van onze Raad.

Deze interpellatie staat nu vandaag aan de orde. De heer Olaerts heeft enkele ampele overwegingen gemaakt — zoals dit in het Nederlands wordt gezegd. Ik heb begrepen dat het de bedoeling van de interpellant was een stand van zaken te krijgen.

Ik engageer me ertoe om op elk van de meer dan dertig punten dieper in te gaan. Gelukkig zijn we geen computer en bekijken we de dingen beleidsmatig en menselijk.

Wat de ernst van de vragen betreft, kan mijn antwoord alleen maar van even grote ernst getuigen als ik het niet uit een hoge hoed tover maar als ik ze zakelijk en op het juiste tijdstip meedeel.

De voorzitter: De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts : Dank u, mijnheer de minister-president, maar we moeten elkaar toch niet leren lezen.

In het verzoek staat vermeld stand van zaken en tussentijdse evaluatie van KS-dossier en aanverwante. De actuele interpellatie heeft niet plaatsgehad en is uiteindelijk omgezet in een gewone interpellatie.

Minister-president L. Van den Brande : Wij begrijpen elkaar wel, nietwaar ?

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de voorzitter, ik hoop dat de insinuatie dat ik een discussie voer in de pers en niet in het Parlement niet betekent dat ik mijn parlementair werk niet ernstig neem. Ik kan iedereen op dat vlak recht in de ogen kijken. Als ik merk hoe andere leden hun parlementair werk opvatten, dan vind ik zulke insinuaties wel zeer ernstig.

Ik blijf bij mijn stelling. Ik heb in de periode juli-augustus heel pertinent-

te, nauwkeurige en zelfs "ambetante" vragen gesteld over Gimvindus en de textielsector, maar ik heb daarop geen antwoord gekregen. Nieuwe jobs creëren en nieuwe mensen op nieuwe en oude stoelen zetten, is inderdaad gemakkelijk, maar antwoorden op sleutelvragen is wat anders.

Na zes maanden heb ik nog altijd geen antwoord op die vragen gekregen.

Wat de controle betreft, zal ik heel to the point zijn. Ik zeg hier in commissie en in het openbaar — en dit is een beschuldiging van de Gimv — dat die al zes maanden het Rekenhof, en dus de Vlaamse Raad, weert en buiten houdt, en dus de besluiten van de KS-commissie naast zich neerlegt.

Dat de GIMV zich mengt in het debat en mijn woorden weerlegt op basis van documenten en van wat er de jongste zes maanden is gebeurd. Dit is precies een van de belangrijkste besluiten van de KS-commissie : als Superclub mogelijk was, was dit omdat de Vlaamse Raad buiten spel was gezet. Dus moet men opnieuw controle inbouwen. Het belangrijkste besluit van de commissie is dus niet uitgevoerd, integendeel.

De voorzitter : De heer Vandeurzen heeft het woord.

De heer J. Vandeurzen : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister-president voor zijn antwoord. Zoals de heer Barbé zegt was een van de conclusies van de commissie dat de band van de Gimv met alle instrumenten van reconversie in Limburg moest worden doorgesneden. Ik veronderstel dat dit een van de elementen zal zijn die men zal uitwerken, aangezien de minister-president verklaart dat hij de besluiten van de commissie nauwgezet zal uitvoeren. Er moeten instrumenten komen van economische reconversie in de provincie Limburg waarin de band in vennootschapstermen, om me zo maar uit te drukken, minder zal zijn.

Ik ben blij dat de minister-president ingaat op de suggestie van een soort vooruitgangsrapport. De vraag betreft niet alleen de structuren, maar de Vlaamse Raad hunkert ook naar een soort van "gebalde", nieuwe visie op het economische en sociale gedeelte van de reconversie. Er zijn indicaties in de conclusies van de commissie. Denk maar aan de privatisering van een aantal materies.

De minister-president schept nieuwe structuren en de mogelijkheid dat de mensen van de regio zelf in de besluitvorming inspraak hebben. Ik meen echter ook dat wij een visie op het prioritaire in de sociale reconversie en op het strategische in de economische reconversie van de minister-president mogen verwachten.

Dat zou ons moeten worden bezorgd via die structuren. Ik hoop dat u ons in het vooruitgangsrapport ook verslag kan brengen van de prioriteiten, zowel op economisch als op sociaal vlak. Dit lijkt me voor de beoordeling ten minste even belangrijk te zijn als de opbouw van de structuren.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Vandeurzen, ik zal u graag die verschillende elementen verschaffen.

We moeten echter consequent zijn. In de discussie over de SIM hebben we een keuze moeten maken. Ik heb al geantwoord dat we de continuïteit hebben gewaarborgd, maar de ene beslissing heeft ook gevolgen voor de andere.

We hebben samen een principiële keuze gemaakt en moeten er nu samen het beste van maken. We zullen hiervoor dan ook alle elementen aanreiken.

Mijnheer Barbé, ik heb nooit beweerd dat u uw werk als parlementslid niet ernstig zou doen. Als beleidsverantwoordelijke wens ik niet te antwoorden op wat buiten dit

Van den Brande

halfroond aan de orde wordt gebracht.

Er zijn echter een aantal paragrafen in uw Vrije Tribune van vanochtend die ik niet kan accepteren. Ik geef een voorbeeld. Er is in vermeld dat onlangs aan het licht kwam dat een Antwerps diamanthandelaar expansiesteun had gekregen, wat politiek heel bedenkelijk is en bovendien vragen oproept.

Ik kan u uitdrukkelijk zeggen dat deze sector behandeld wordt zoals alle andere sectoren, dus binnen de krijtlijnen van het vroegere en huidige expansiedecreet. U schrijft ons bedoelingen toe die we niet hebben en vermengt zaken die niets met elkaar te maken hebben.

De heer L. Barbé : Dat is niet waar.

Minister-president L. Van den Brande : Ik heb mijn verantwoordelijkheid genomen in dit hachelijke dossier, eigenlijk een erfenis uit het verleden. Omwille van de grote ingewikkeldheid van het dossier zagen we ons verplicht te rade te gaan bij een juridisch bureau. Het is pas sedert vorige week dat we weten wat lastens wie kan worden teruggevorderd. Mijnheer Barbé een tendentieuze, niet-geargumenteerde en onverantwoord betoog kan ik niet aanvaarden. U zegt dat mijn GIMV-herschikking een PR-stunt is, maar wat is uw opinie-artikel dat op niets steunt dan ? Is dat soms geen PR-stunt ?

De reconversie in Limburg is voor mij een operatie die perspectief biedt en een nieuwe dynamiek te weegbrengt. Het is bovendien een democratische en controleerbare operatie, gebaseerd op een decreet dat in de Vlaamse Raad behandeld zal worden. Eindelijk worden op een duidelijke manier middelen voor Limburg vrijgemaakt. Ik voer geen intentieproces tegen niemand, maar wil alleen mijn job op een fatsoenlijke manier doen.

De voorzitter : De heer Barbé heeft het woord.

De heer L. Barbé : Mijnheer de minister-president, mijn artikel en mijn uiteenzetting waren wel geargumenteerde.

Op de belangrijke vragen die ik gesteld heb, hebt u niet geantwoord en u kunt ook niet ontkennen dat de GIMV er zes maandenlang een spelletje van gemaakt heeft : het heeft doelbewust de Vlaamse Raad en het Rekenhof geweerd, wat ik ronduit schandelijk vindt en voor die feiten bent u politiek verantwoordelijk.

Minister-president L. Van den Brande : Artikel 13 van het ontwerp betreffende KS zal voor het eerst uitdrukkelijk aangeven hoe de dingen moeten verlopen.

Ik neem het parlement zeker au sérieux. De parlementsleden hebben uiteraard het recht van vragen te stellen, maar zij moeten een minister ook de kans geven antwoorden te geven die gefundeerd zijn. Aangezien ik pas sedert vorige week beschik over bepaalde antwoorden en over de analyse van het dossier kon ik u die inlichtingen niet vroeger geven. Lukraak, ongeargumenteerd antwoorden op vragen zou alleen maar getuigen van onverantwoordelijkheid. Ik meen te mogen zeggen dat ik in het KS-dossier, in de herstructurering van het openbaar economisch initiatief en in de reconversie van Limburg als eerste sinds 1986 mijn verantwoordelijkheid heb genomen.

Met redenen omklede moties.

De voorzitter : Door de heer Olaerts werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd.

Door de heer Barbé werd tot besluit van deze interpellatie een met redenen omklede motie aangekondigd.

Ze moeten uiterlijk 24 uur na de sluiting van de vergadering zijn ingediend.

De voorzitter : Mijne heren, op de andere vragen zal nog kunnen worden ingegaan bij de bespreking van het vooruitgangsrapport en op de controle van de GIMV zal dieper kunnen worden ingegaan bij de bespreking van het ontwerp van decreet.

De heer Vandeurzen heeft het woord.

De heer J. Vandeurzen : Mijn fractie zal een met redenen omklede motie indienen.

— *Het incident wordt gesloten om 15 uur.*

Interpellatie van de heer K. Pinxten tot de heer L. Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van de slechte financiële situatie van de Begemann-groep voor de GIMV en voor Volvo Car Sint-Truiden

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Pinxten tot de heer Van den Brande, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaamse minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen, over de gevolgen van de slechte financiële situatie van de Begemann-groep voor de GIMV en voor Volvo Car Sint-Truiden.

De heer Pinxten heeft het woord.

De heer K. Pinxten : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, ten eerste zal ik aangeven wat het doel is van mijn interpellatie, ten tweede zal ik een aantal besluiten formuleren op basis van het onderzoek van het dossier, ten derde zal ik deze besluiten cijfermatig onderbouwen en ten vierde zal ik een aantal concrete vragen stellen.

Pinxten

Met deze interpellatie wil ik zeker niet het proces maken van een beursgenoteerde onderneming, zijnde de Koninklijke Begemann, maar als lid van de Vlaamse Raad wil ik de situatie van die beursgenoteerde onderneming toch ter sprake brengen omdat ze gebruik maakt van overheidsmiddelen. Die middelen zijn niet onaanzienlijk en dat is een eerste reden waarom ik mij in dit dossier betrokken voel. Die overheidsmiddelen zijn van tweeërlei aard. Ten eerste zijn er de Begemann-aandelen, initieel ter waarde van 1,375 miljard frank en ten tweede is er de vordering van 206 miljoen frank op meer dan één jaar ten laste van Volvo Car Sint-Truiden die door deze 100 percent-dochter van Begemann zal moeten worden voldaan aan de vier publieke investeringsmaatschappijen, namelijk de GIMV, de NIM, ex-Alinvest en ex-Sidinvest.

Een tweede reden waarom ik mij in dit dossier betrokken voel, heeft te maken met het feit dat dit dossier betrekking heeft op de provincie waar ik woon. De 900 werknemers van de groep Volvo Car Sint-Truiden dreigen het slachtoffer te worden van wat ik zou noemen een ondoordachte participatiepolitiek vanwege publieke investeringsmaatschappijen.

Ik kom nu tot een aantal besluiten die ik straks cijfermatig zal onderbouwen. Ten eerste, ben ik de overtuiging toegedaan dat de publieke investeringsmaatschappijen — waaronder dus de GIMV en daarom richt ik mij tot de minister-president — sinds 1989 al, dus vóór de intrede van Begemann — in dit dossier systematisch werden gebruikt, misbruikt, gerold — de vraag is wie men dat kwalijk kan nemen : ofwel degene die de publieke investeringsmaatschappij en rolt, ofwel degene die gerold wordt — eerst door Volvo Car BV, de voorganger van Begemann, en later door Begemann. Het is mijn overtuiging dat de publieke investeringsmaatschappijen en dus ook de

GIMV systematisch gebruikt werden als een soort geldpomp voor de Begemann-groep en voorheen voor Volvo Car BV en waarbij er een wederzijds belang is. De publieke investeringsmaatschappij heeft bereikt dat ze na de beginfase "gepakt" werd, en had er belang bij de boekhoudkundige verwerking van de minwaarde voor zich uit te schuiven.

Ik meen dat de belangen van de Begemann-groep en van de openbare investeringsmaatschappijen elkaar raken zodat men transacties doet waar beide tijdelijk goed mee zijn.

Het tweede besluit is dat niet alleen de openbare investeringsmaatschappijen maar ook de dochtermaatschappij van Begemann, Volvo Car Sint-Truiden, in de voorbije jaren systematisch zijn gebruikt als geldpomp in het voordeel van de Begemann-groep zelfs met het risico dat de tewerkstelling bij Volvo Car Sint-Truiden in het gedrang zou kunnen komen.

Zonder vooruit te lopen, wil ik dit bij wijze van inleiding toch al staven met een kort citaat uit een financieel rapport, dat naar ik veronderstel ook in het bezit zal zijn van de minister-president : "De financiële structuur van Volvo Car Sint-Truiden NV geconsolideerd is uitstekend. De negatieve netto-thesaurie ... " — en uit de balans blijkt dat het gaat om -959 miljoen frank op 30 juni 1993 — " ... kan volledig worden toegeschreven aan het voorschieten van liefst 2,4 miljard frank aan andere ondernemingen van de Begemann-groep. Deze middelen moesten er ons inziens toe bijdragen de overname van VCST te financieren".

Een derde besluit, dat ik zo dadelijk zal opvullen, is dat het gebruik van de openbare investeringsmaatschappijen en van Volvo Car Sint-Truiden, dochtermaatschappij, als geldpomp, of als basis van leenvermogen, financieel-technisch wordt generaliseerd ten eerste, door het systematisch en kunstmatig doorschuiven van financiële lasten van de Bege-

mann-groep naar de dochtermaatschappij en, ten tweede, door het nogal vlot — en ik gebruik een eufemisme — en kunstmatig herwaarderen van een aantal activa. Ik geef nu al twee kleine voorbeelden. In 1991 toen de Begemann-groep in Volvo Car Sint-Truiden zijn intrede deed via het overkopen van een participatie van 55 percent van Volvo Car BV, werden de terreinen van Volvo Car in Sint-Truiden ineens geherwaardeerd voor 72,4 miljoen frank. Ik herhaal dat ik die cijfers heb gevonden in een rapport van een grote financiële instelling. 72 miljoen frank lijkt niet veel te zijn voor zo'n groot bedrijf. In de balans van 31 december 1990 — dus voor de intrede van Begemann — werden de terreinen van Volvo Car gewaardeerd op 23,5 miljoen frank. Voeg daarbij de 72,4 miljoen frank en dan worden diezelfde terreinen op 31 december 1991 ineens op 96,2 miljoen frank werden gewaardeerd.

Voor het tweede voorbeeld geef ik opnieuw een citaat waaruit blijkt dat het eigen vermogen van Begemann na de operatie-Boelwerf ineens met bijna 1,5 miljard frank werd verhoogd : "Op te merken valt dat per 30.6.1993 de geherwaardeerde werf in de boeken verschijnt voor 50 percent voor de onderneming." Hoewel Begemann er volgens ons einde december nog weinig of bijna niets instak, is er ineens een herwaarderingswaarde van 1,47 miljard frank. Daarbij voeg ik de opmerking dat Begemann-Belgium Boelwerf Vlaanderen met een huur belast van de helft van 176 miljoen frank, of 88 miljoen frank per jaar.

Mijn vierde besluit sluit uiteraard aan bij het doel van mijn interpellatie. Als lid van de Vlaamse Raad willen we niet zoals daarnet bij het KS-dossier vijgen na Pasen maar willen we tijdig de aandacht vestigen op een voor Vlaanderen, en ongetwijfeld ook voor de minister-president, belangrijk dossier, op de financiële belangen van de Vlaamse Gemeenschap die moeten worden gevrij-

Pinxten

waard en natuurlijk ook op de tewerkstelling, in het bijzonder bij Volvo Car Sint-Truiden. Daarvoor zou een dubbeldossier-expansiewetgeving zijn ingediend : enerzijds voor rentetoelage en anderzijds voor gewestwaarborg op een totaal bedrag van 1,6 miljard frank dat uiteenvalt in twee luiken : 1 miljard frank voor investeringen en 600 miljoen frank voor aanvulling bedrijfskapitaal. De gewestwaarborg wordt gevraagd ten belope van 90 percent van dat bedrag.

Ik bespreek thans de onderbouw van de conclusie die ik heb getrokken uit het doornemen en het opvolgen van het dossier-Begemann-Volvo Car Sint-Truiden.

In 1984 hebben de vier openbare investeringsmaatschappijen elk voor 200 miljoen frank een inbreng gedaan in Volvo Car Sint-Truiden. Zodoende hebben ze 36 percent van de aandelen van VCST verworven. In 1989 gebeurde er door de openbare investeringsmaatschappijen een kapitaalverhoging ten belope van 460 miljoen frank volstorting terwijl het intekenbedrag 560 miljoen frank bedroeg. De andere aandeelhouder — toen nog Volvo Car BV — zou ook vers geld inbrengen. Nu blijkt dat Volvo Car BV als voorganger van Begemann toen dezelfde wijze van handelen had en dus geen vers geld inbracht maar know how, licenties en patenten voor een bedrag van 830 miljoen frank. Die inbreng van immateriële vaste activa bleek enkele jaren later waardeloos te zijn en werd prompt afgeschreven door Volvo Car Sint-Truiden.

Einde 1991 werden de 55 percent VCST-aandelen door Volvo Car BV verkocht aan Begemann voor 25 miljoen gulden. Men stelde nochtans een intrinsieke waarde voorop van 100 miljoen gulden. Dit kan men overigens ook afleiden uit de jaarrekening van Begemann want de meerwaarde tussen die 25 miljoen en die 100 miljoen gulden werd onmid-

dellijk geboekt. Men mag er dus vanuit gaan dat de berekening van de intrinsieke waarde dus correct was.

Een half jaar later wordt 45 percent van Volvo Car Sint-Truiden in het bezit van de openbare investeringsmaatschappijen doorverkocht aan Begemann zodat Begemann van 55 percent op 100 percent komt als aandeelhouder van Volvo Car Sint-Truiden. Het bedrag van die transactie is bekend : 1 miljard 375 miljoen Belgische frank. De intrinsieke waarde was iets hoger, namelijk 1 miljoen 520 miljoen Belgische frank.

De publieke investeringsmaatschappijen lieten aan de ene kant 145 miljoen frank vallen — het verschil tussen wat ze kregen en de intrinsieke waarde van het aandelenpakket — maar aan andere kant deden ze samen een inbreng van 800 miljoen frank, naast een kapitaalsverhoging ten bedrage van 460 miljoen frank, dus in totaal 1260 miljoen frank. Ten opzichte van 1375 miljoen frank bleef er dus nog een bonus van 115 miljoen frank, plus de dividenden. De publieke investeringsmaatschappijen deden dus op het eerste gezicht geen slechte zaak.

Merkwaardig blijft voor mij dat Begemann Volvo Car BV schijnbaar 25 percent van de intrinsieke waarde betaalde, terwijl diezelfde Begemann een half jaar later aan de vier publieke investeringsmaatschappijen 90 percent van de intrinsieke waarde betaalde. Ofwel vertegenwoordigt die 90 percent de juiste waarde en deed Begemann met Volvo Car BV een goede koop, ofwel vertegenwoordigt de 25 percent de juiste waarde, maar dan is de vraag waarom Begemann aan die vier publieke investeringsmaatschappijen verhoudingsgewijs zoveel meer betaalde dan aan Volvo Car BV. Is de uitleg misschien dat Volvo Car Sint-Truiden een zeer solvabele Vlaamse 100-percent dochter van Begemann, kan functioneren als geldpomp, als bron van leenvermogen, voor de Begemann-groep ?

Midden 1991 daalde dan de koers van het Begemann-aandeel. Begemann kocht eigen aandelen en verkocht die doof aan hoofdaandeelhouder Joep Van den Nieuwenhuyzen, met als gevolg dat de Begemann-groep een vordering had tegenover Joep Van den Nieuwenhuyzen. Ongeveer medio 1992 kwam er dan de swap, die fameuze ruiloperatie — dat moest wel, want anders dreigde één en ander bekend te geraken — waarbij de heer Van den Nieuwenhuyzen zijn Begemann-aandelen ruilde voor VCST-aandelen. Uiteindelijk hadden de publieke investeringsmaatschappijen 660.000 Begemann-aandelen en Begemann had via de heer Van den Nieuwenhuyzen VCST-aandelen.

Op dat ogenblik werd een optie-overeenkomst afgesloten tussen de Begemann-groep — de heer Van den Nieuwenhuyzen — en de publieke investeringsmaatschappij die de heer Van den Nieuwenhuyzen moest toelaten zijn Begemann-aandelen opnieuw te verwerven. Daar was een optie-vergoeding aan verbonden van 5 percent van het aandelenpakket, wat overeenkomt met 68,7 miljoen Belgische frank. Als de heer Van den Nieuwenhuyzen die optie niet zou voldoen uiterlijk de derde verjaardag van de optie-overeenkomst, dus medio 1995, dan waren er drie mogelijkheden : ofwel konden de publieke investeringsmaatschappijen de Begemann-aandelen die intussen fors waren gedaald tegenover de initiële koers, verkopen, ofwel konden ze die tot 30 september 1995 aanbieden aan de heer Van den Nieuwenhuyzen, wat een belangrijke optie was en nog altijd is, die dan 1,375 miljard frank cash zou terugbetalen, ofwel zouden de Begemann-aandelen tot 30 september 1995 geruild kunnen worden tegen 45 percent van VCST. Hierbij rijst de vraag of de heer Van den Nieuwenhuyzen in de voorbije twee jaar al een of misschien twee uitbetalingen heeft gedaan van die optie-vergoeding.

Om te illustreren hoe de Begemann-groep Volvo Car Sint-Truiden als

Pinxten

geldpomp heeft gebruikt, wil ik er nog op wijzen dat medio 1992, kort na de aandelenwap, door Begemann via het coördinatiecentrum van Volvo Car Sint-Truiden, maar wel degelijk op het leenvermogen van Volvo Car Sint-Truiden 400 miljoen frank geleend werd bij een Vlaamse bank, "de bank van bij ons". Die lening staat nog altijd open en drukt dus regelrecht op Volvo Car Sint-Truiden. Dan wordt ook bij een gewezen publieke Vlaamse financiële instelling 500 miljoen frank geleend, lening die intussen is afgelost met de verkoop van VEHA. Het feit dat daarvoor een bedrijf van de Begemann-groep verkocht werd, is natuurlijk niet zonder betekenis. Dat zou kunnen betekenen dat Begemann niet over de nodige cash beschikte om aan die verplichting te voldoen.

Begin 1993 werd via Volvo Car Sint-Truiden bij een financiële instelling — die een arbeidersbeweging "echt vreemd is" — 200 miljoen frank opgenomen en doorgeschoven naar Begemann. Daardoor — en dat is natuurlijk belangrijk — tast Begemann de financierings- en investeringscapaciteit van Volvo Car Sint-Truiden ernstig aan. De problemen doken dan ook vlug op. De investeringsdossiers die Volvo Car Sint-Truiden indiende bij financiële instellingen — waarbij VCST, maar vooral Begemann wees op de mogelijkheid van doorsluizen van middelen — werden door de banken afgewezen. De banken wilden alleen een lening toestaan aan de dochtermaatschappij als er een beschot zou bestaan tussen moeder- en dochtermaatschappij, dus als er geen vermenging is.

In de tweede helft van 1993 werd een korte-termijnkrediet van 400 miljoen frank aangeaan bij de BBL, de bankier van de Begemann-groep. De lasten hiervan werden doorgeschoven naar het coördinatiecentrum VCBV van VCST. Er kwamen moeilijkheden : de lening werd opgeëist,

maar noodgedwongen nam de financierer genoeg met de plaatsing van de lening bij de dochtermaatschappij Volvo Car Sint-Truiden.

In verband met de problematiek moedermaatschappij-dochtermaatschappij en het misbruik dat de moedermaatschappij van de dochtermaatschappij maakt, verwijs ik nog even naar een citaat uit een nota van een kredietcomité waarbij Begemann via VCST ging aankloppen : "VCST is niet zeker of het over zijn cash flow kan blijven beschikken. Als 100-percent aandeelhouder doet Begemann met VCST wat het wil".

Het is een evidentie maar men begrijpt de reticentie van de financiers als die in een nota die het kredietcomité krijgt zulke dingen lezen en dan begrijpt u ook dat ik daarover vragen wens te stellen aan de minister-president.

In november van vorig jaar werd een nieuwe financieringsconstructie opgezet, waarover trouwens wordt gerapporteerd in financiële verslagen. Deze werd wel op zeker ogenblik "afgeblazen", maar mijn vraag is gewoon of dit de minister-president bekend is. Als dit het geval is, dan zal hij ook wel inzien dat enig wantrouwen ten opzichte van deze groep wel aangewezen is.

In die constructie zou een ontwikkelingsfonds worden opgericht. VCST zou voor 1 miljard frank immaterieel vast actief verkopen aan dit fonds en op die manier 1 miljard cash verkrijgen. Dat ontwikkelingsfonds moet natuurlijk 1 miljard hebben om te betalen voor dat immaterieel vast actief. Dat geld zou worden gevonden via volgende financiering : 100 miljoen frank bij de openbare investeringsmaatschappijen en een lening bij de NMKN met gewestwaarborg ten belope van 1 miljard frank.

De openbare investeringsmaatschappijen werden vroeger al gerold, en waarschijnlijk hoopte men bij Begemann dat ze het intussen al gewend waren geworden. Via dat ontwikke-

lingsfonds zou men 1 miljard frank cash genereren voor VCST en dus ook voor Begemann.

Dat de Begemann-groep de openbare investeringsmaatschappijen, die ruimer zijn dan alleen maar de GIMV, en ook haar dochtermaatschappij probeert te gebruiken als een bron van leenvermogen hoeft niet meer te verbazen. Kijken we maar naar de resultaten van een aantal werkmaatschappijen van de Begemann-groep. Ik geef enkele voorbeelden van Begemann Belgium NV.

G & G International Willebroek : "In 1993 is de rendabiliteit in het eerste semester gevoelig verzwakt." Bekijken we de cijfers en voeren we een correctie in voor een verkeerde boeking van belastingschulden ten belope van 50 miljoen frank, dan is het resultaat voor 1993 : 0.

OISA MLF Merksem : negatieve cash flow voor 1993. In zes maanden : — 42,9 miljoen frank. HMZ Belgium Sint-Truiden : resultaat eerste zes maanden : — 50 miljoen frank. Op lange termijn bedraagt de af te lossen schuld 37,4 miljoen frank. Ik lees : "HMZ zal zeer moeilijk haar verplichtingen kunnen nakomen".

Hydrogen Systems Sint-Truiden : in de aanloopfase beroept men zich, zoals bekend, vooral op subsidies. Er zijn daar dus al evenmin middelen te rapen.

Tot daar de cijfers voor Begemann Belgium. Nog enkele andere cijfers.

Holec Machines en Apparaten : zwak positief resultaat in 1993.

Holec International maakte zelfs verlies in 1993.

Rotterdamse Droogdokmaatschappij : zwaar verlies in 1993.

Smit Transformatoren : werd verkocht om de kredietlijnen te voldoen.

VST : bescheiden winst in 1993.

Pinxten

Boelwerf : naar men mij zegt, zal deze firma eveneens verlies maken.

Er is dus onvoldoende cash flow bij Begemann om de verplichtingen na te komen. Vandaar waarschijnlijk het beroep op Vlaams openbaar geld en op het leenvermogen van de dochtermaatschappij VCST.

Ik illustreer nog maar eens. De twee Russische fabrieken stellen samen ongeveer 1.300 mensen tewerk en werden voor 7 miljoen dollar gekocht door Begemann. Ik weet niet of het al dan niet gaat om een gedwongen verkoop, maar men zegt me dat de helft van het aandelenpakket intussen werd doorverkocht aan VCST voor maar liefst 400 miljoen frank. 50 percent werd doorverkocht voor 400 miljoen frank. De aankoop bedroeg voor 100 percent 250 miljoen frank, wat betekent dat 50 percent 125 miljoen frank kostte. Dit betekent concreet dat VCST in feite 275 miljoen frank extra moet betalen aan de moedermaatschappij.

De voorzitter : Mijnheer Pinxten, mag ik u verzoeken te besluiten ?

De heer K. Pinxten : Ja, mijnheer de Voorzitter.

Er zijn dus vragen bij het dossier van 1,6 miljard frank. Indien de Vlaamse Gemeenschap erop ingaat, heeft ze dan de zekerheid dat de middelen van dat krediet — aanvulling bedrijfskapitaal 600 miljoen frank en investeringen ten belope van 1 miljard frank — niet zullen vloeien naar de moedermaatschappij ?

Alles wijst in dezelfde richting. Ik begrijp ook wel dat dit niet behoort tot de bevoegdheid van de minister-president, maar twee ondernemingen werden niet betrokken bij de privatisering van de NIM : ten eerste, Sabena, om begrijpelijke redenen, en ten tweede, Begemann.

Hiervoor is volgens mij een voor de hand liggende reden. Indien het aandelenpakket zou worden geprivatiseerd, zou zijn uitgekomen dat het

indertijd een slechte operatie was. De Begemann-aandelen zijn dan ook gewoon verhuisd naar de ASLK-holding.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer Pinxten, u weet dat de privatisering van de NIM een federale aangelegenheid is. U weet ook dat ik niet het geluk heb te beslissen over de wijze van handelen van de federale regering.

De heer K. Pinxten : Daarover zijn we het roerend eens, mijnheer de minister-president.

De voorzitter : Mag ik u nochtans verzoeken deze discussie niet hier te houden naar aanleiding van deze interpellatie ?

De heer K. Pinxten : Als de NIM dat gedeelte, waarvoor indertijd meer dan 1 miljard frank werd betaald, ook zou hebben geprivatiseerd, dan zou men onmiddellijk hebben gemerkt welke min-waarde de NIM zou hebben gerealiseerd. Door dat gedeelte niet te privatiseren heeft men het verwerken van die min-waarde voor zich uit geschoven. Die operatie bevestigt de zware vermoedens die ik heb geuit in het begin van mijn betoog en die ik bovendien heb weergegeven in mijn conclusies over dit dossier. Dit dossier bevestigt dat de openbare investeringsmaatschappijen indertijd zeer ernstige fouten hebben gemaakt.

Ik kom dan tot mijn vragen die helemaal aansluiten bij mijn betoog.

Eerste vraag. Een tijd geleden vroeg ik of de omzetting van Begemann-aandelen in achtergestelde converteerbare obligaties voltrokken is. Volgens mijn informatie is dit nog altijd niet gebeurd. In antwoord op een mondelinge vraag antwoordde de minister-president mij dat hij hiervoor het licht op groen zou zetten. Heeft hij van de Begemann-groep vernomen waarom die conversie niet is doorgegaan en waarom dit ineens niet meer dringend is ? Ik heb ter zake wel enige vermoedens.

Tweede vraag. Werden er gelet op de verslechterde financiële toestand van de Begemann-groep via de GIMV maatregelen getroffen om de financiële belangen van de Vlaamse overheid maximaal te vrijwaren ?

Derde vraag. In hoever zal de financiële situatie van de Begemann-groep een directe weerslag hebben op de activiteit van en de tewerkstelling bij VCST ?

Vierde vraag. Mijnheer de minister-president, door welke dossiers bent u gevat ? Ik heb begrepen dat u gevat bent door een dossier van rentetoeelagen met gewestwaarborg voor 1,6 miljard frank. Hebt u ter zake in de voorbije weken of dagen een beslissing genomen ?

Vijfde vraag. Begin 1992 vond er een aandelenruil plaats waarbij via de heer Van den Nieuwenhuyzen 660.000 Begemann-aandelen naar de vier publieke investeringsmaatschappijen gingen in ruil voor 45 percent van VCST. Lieten de publieke investeringsmaatschappijen toen met het oog op die toch wel belangrijke aandelenruil van bijna 1,4 miljard frank een audit verrichten ? Dat zou toch maar elementair zijn geweest.

Zesde vraag. Die aandelenruil ging gepaard met een optie-overeenkomst waarbij de heer Van den Nieuwenhuyzen per jaar, gedurende normaal drie jaar, tenminste een bedrag van 68,7 miljoen frank moest betalen als optievergoeding. Werd die vorig jaar betaald of zal die nog betaald worden ? Terloops gezegd, voor de Boelwerf was het zeer moeilijk om van Begemann zijn centen te krijgen ?

Zevende vraag. In verband met de twee Russische fabrieken zou ik willen vernemen of de minister-president op de hoogte is van het financieel misbruik van een Vlaams bedrijf door een Nederlandse moedermaatschappij ? Werd hij hierover door Begemann of door de GIMV voorgelicht ?

Pinxten

Achtste vraag. Is de minister-president op de hoogte van de financieringsconstructie waarbij men opnieuw ongeveer 1 miljard frank cash zou genereren bij VCST, maar ten bate van Begemann via de verkoop van immateriële vaste activa aan een ontwikkelingsfonds dat zou worden gefinancierd met een NMKN-lening van 1 miljard frank met gewestwaarborg. Wekt deze constructie bij hem geen argwaan ?

Negende vraag. Werd Gimvindus gevraagd om in te tekenen op die fameuze achtergestelde converteerbare obligatielening van twee keer 150 miljoen gulden, waarbij voor de eerste schijf van 150 miljoen de helft voor rekening zou zijn van de heer Van den Nieuwenhuyzen en de tweede de conversie zou zijn van de aandelen van de publieke maatschappijen in obligaties. Werd Gimvindus andermaal gevraagd op te treden als geldpomp of is dat een indiano-verhaal ?

Tot daar, mijnheer de voorzitter mijn vragen. Ik verontschuldig mij voor dit lang betoog. Ik zal dat proberen goed te maken door de repliek kort te houden.

De voorzitter : Ik wijs er wel op dat de laatste vijf vragen niet in het interpellatieverzoek waren vermeld.

De heer K. Pinxten : Dat heeft de maken met de evolutie van het dossier. Ik kan begrijpen dat de minister-president niet op al mijn vragen onmiddellijk kan antwoorden. Ik wil ze hem schriftelijk bezorgen, zodat hij het antwoord later kan bezorgen.

De voorzitter : De heer Lisabeth heeft het woord.

De heer C. Lisabeth : Heeft de hachelijke financiële positie van de Begemann-Groep ook gevolgen voor de Boelwerf ? Begemann is met 51 procent immers meerderheidsaandeelhouder in de Boelwerf (Gimvindus heeft de overige 49 procent in handen).

De Begemann-Groep heeft, net zoals Gimvindus, nog grote financiële verplichtingen ten aanzien van de Boelwerf. Meer in het bijzonder hebben beide aandeelhouders in december '93 reeds elk 200 miljoen frank kapitaal volstort.

Van het beloofde miljard frank kapitaal (waarvan 0,5 miljard frank voor de rekening van de Begemann-Groep valt) moest toen nog 600 miljoen frank volstort worden. Is deze volstorting nu rond ?

Aanvullend op de kapitaalverplichtingen die de Begemann-Groep ten aanzien van de Boelwerf heeft, vernam ik graag of de Begemann-Groep haar omvangrijke investeringsverplichtingen t.o.v. de Boelwerf voor de komende jaren kan aanhouden ?

De voorzitter: De heer Olaerts heeft het woord.

De heer H. Olaerts : Mijnheer de voorzitter, ik ben blij met het uitspitpen van het Begemann-dossier door de heer Pinxten. Is de Begemann-groep een papierkweker of een papieren tijger, als hij maar geen producent van oud papier wordt en een verwevenheid creëert die haaks staat op de Limburgse en Vlaamse belangen. Spijtig dat de groep een Belgisch oud-premier als uithangbord gebruikt, of is dat niet meer zo ?

De heer K. Pinxten : Die opmerking is niet relevant in deze discussie. Als iemand omwille daarvan terughoudendheid aan de dag moet leggen, dan ben ik dat wel. Dat ik toch een interpellatie hou over Begemann, bewijst dat de CVP een volwassen partij is. Mijnheer Olaerts, uw opmerking is ongepast.

De heer H. Olaerts : Die opmerking heb ik ook al eerder gemaakt.

De voorzitter: Mijnheer de minister-president, sta mij toe vanop deze plaats ook een paar bedenkingen te maken in het kader van deze interpellatie.

Zoals de heer Pinxten heeft gesteld, vermindert het vertrouwen in de Begemann-groep. Dit wordt onder meer aangetoond door de daling van het aandeel op de beurs, al is dat de jongste tijd weer wat in waarde gestegen. De banken blijken op hun beurt ook minder geneigd te zijn krediet te verstrekken zowel aan de moedermaatschappij als aan de dochtermaatschappijen. VCST ziet zich verplicht voor het bekomen van een financiering met het oog op bepaalde investeringen een beroep te doen op de gewestwaarborg.

De Begemann-groep is ook een belangrijke meerderheidsaandeelhouder in de Boelwerf. In de tweede helft van vorig jaar hebben de Begemann-groep en Gimvindus laten verstaan dat ze elk 500 miljoen frank van het kapitaal zouden storten als de Europese Commissie haar fiat zou geven.

Bij mijn weten is dat tot hiertoe slechts gebeurd voor 200 miljoen frank. Mijn eerste vraag is of hierover intussen al nieuwe informatie is. Uiteraard is dit een vraag in de rand van deze interpellatie die meer gericht was op de dochtermaatschappij.

Ten tweede, Begemann heeft belangrijke engagementen toegezegd inzake investeringen in Boelwerf in de eerstvolgende jaren. Gezien de huidige situatie en de signalen van verschillende partners en financiers die wijzen op een verminderd vertrouwen, wil ik vragen of het de minister-president bekend is of de Begemann-groep zijn investeringsverantwoordelijkheid in Boelwerf zal blijven opnemen.

Tot daar enkele bijkomende vragen. Indien het mogelijk is, zou ik graag nu meteen een antwoord krijgen, maar indien dat niet mogelijk is, zullen we het antwoord later wel krijgen.

De minister-president heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Mijnheer de Voorzitter, zoals bij

Van den Brande

de vorige interpellaties zal ik naar godsvrucht en vermogen antwoorden.

U begrijpt ook wel dat een dossier evolueert tussen het indienen ervan en het ogenblik van de interpellatie. Ik zal dan ook proberen een zo volledig mogelijk antwoord te geven.

De omzetting van de Begemann-aandelen in achtergestelde converteerbare obligaties werd nog niet voltrokken. De raad van bestuur van de GIMV heeft zich — zoals ik al beknopt hebt geantwoord op een mondelinge vraag van de heer Pinxten — in principe wel akkoord verklaard met de operatie.

Ik doe nogmaals opmerken dat de GIMV in dit dossier autonoom optreedt omdat het een eerste functiedossier is. Laten we niet op woorden spelen. Er werd me gevraagd of ik het licht op groen heb gezet...

De heer K. Pinxten : Ik kan de GIMV niet interpellieren.

Minister-president L. Van den Brande : Neen, dat begrijp ik ook wel. Het is een eerste functiedossier. Ik kan alleen maar zeggen dat er een principiële en positieve benadering is en dat die benadering het gevolg is van een uitgebreide analyse. De raad van bestuur van de GIMV en deze van de andere betrokken investeringsmaatschappijen — Alinvest, Sidinvest en NIM — hebben de principiële beslissing genomen om tot de conversie over te gaan.

De heer Pinxten doet uitschijnen dat door de omzetting van de aandelen in een converteerbare obligatielening de band tussen de GIMV en de andere OIM's enerzijds en de NV VCST anderzijds wordt verminderd. Ik doe opmerken dat dit in feite niet het geval is.

De betrokkenheid van de GIMV vervalt niet. De houders van converteerbare obligaties kunnen ook juridisch zekere rechten laten gelden.

Bovendien wordt aan het bestuursmandaat van de OIM's bij de NV VCST door deze operatie niets gewijzigd. De terugvalpositie naar VCST, die ook na de omzetting blijft bestaan, kan derhalve op een gewone manier worden uitgeoefend.

Wat de vraag betreft of de verslechterde financiële toestand van Begemann maatregelen van de GIMV vereist, wens ik allereerst te stellen dat het feit dat een onderneming overgaat tot een belangrijke converteerbare obligatie-uitgifte niet noodzakelijkerwijze betekent dat deze maatschappij in financiële moeilijkheden verkeert. Er zijn talloze voorbeelden van andere ondernemingen die daarop wijzen.

Het is duidelijk dat de Begemann-groep met de uitgifte van een converteerbare obligatielening poogt haar toekomstige investeringen op een orthodoxe manier te financieren.

Met betrekking tot de persberichten over Begemann wens ik het volgende te zeggen.

De Begemann-groep is volop bezig met een strategische heroriëntatie die vruchten schijnt af te werpen zoals de gepubliceerde cijfers van 30 juni 1993 aantonen. Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening tijdens de eerste helft van 1993 was positief voor 7,8 miljoen gulden tegenover een verlies van 51,5 miljoen gulden in het boekjaar 1992.

Ik wil me er niet achter verschuilen, maar ik moet opnieuw benadrukken dat aangezien Begemann een beursgenoteerde onderneming is ik alleen maar kan gebruik maken van gevalideerde cijfers. De meest recente te valideren cijfers zijn deze van 31 december 1993.

De beurskoersevolutie — de koers in juni 1993 bedroeg 27,10 gulden en bedraagt momenteel 53,40 gulden — toont aan dat het vertrouwen in de groep opnieuw toeneemt.

Zoals de heer Pinxten heeft gesteld, heeft de verbondenheid tussen

VCST en Begemann tot op heden geen negatief effect gehad op de tewerkstelling bij VCST. Het verband dat zou kunnen worden gelegd tussen de moedermaatschappij en de tewerkstelling bij de dochtermaatschappijen is niet altijd evident.

Wat de ontleningscapaciteit betreft van de ontleningsgroep, moet er worden vastgesteld dat bepaalde banken op het ogenblik inderdaad bezwaar hebben om belangrijke investeringskredieten toe te kennen.

Over het feit dat dit zonder meer moet worden toegeschreven aan de band met de Begemann-groep, wens ik mij niet uit te spreken. Dat kan ik ook niet.

Teneinde het probleem van de beperkte ontleningscapaciteit op te lossen, werd enige tijd geleden inderdaad een aanvraag tot gewestwaarborg ingediend. Deze aanvraag wordt nu grondig onderzocht.

Wat de eventuele toekenning van deze gewestwaarborg betreft, wens ik erop te wijzen dat de betrokken banken steeds een gedeelte van de kredieten op eigen risico dienen te verschaffen. Hieruit blijkt toch dat zij de gewestwaarborg alleen overwegen indien er nog een zeker basisvertrouwen in de onderneming blijft bestaan.

De beoordeling over de opportuniteit en de mogelijkheid van een gewestwaarborg hangt vanzelfsprekend samen met de te valideren cijfers van 31 december 1993. We hebben ze opgevraagd maar we beschikken er momenteel niet over. Ze zullen echter richtinggevend zijn in de beoordeling van het dossier.

Uit een aantal indicaties — u begrijpt ook wel dat ik voorzichtig ben aangezien de cijfers nog niet zijn gevalideerd — blijkt dat de schuldvoordering van VCST ten opzichte van Begemann gevoelig is verminderd.

Een tweede element in de beoordeling van een dossier over gewestwaarborg is dat er heel duidelijke

Van den Brande

beschotten moeten worden geplaatst zodat de waarborg en de middelen die worden verschaft naar VCST gaan. Dit is uiteindelijk onze bedoeling en ook deze van de heer Pinxten.

Ik wil vervolgens nog enkele belangrijke vragen overlopen, onder meer deze of de heer Van den Nieuwenhuyzen de voorziene optievergoeding van 5 percent reeds heeft betaald. Antwoord :ja.

Wat het opzetten van een Ontwikkelingsfonds betreft, gefinancierd met kredieten die de gewestwaarborg genieten, moet ik zeggen dat de formule onderzocht is, maar ons inziens onvoldoende waarborgen bood voor het Vlaamse gewest. Daarom wordt bekeken of andere formules aan bod kunnen komen. Wij leggen een grote omzichtigheid aan de dag, want de dingen moeten verlopen volgens het boekje.

De twee Russische fabrieken werden inderdaad door de Begemann-groep verkocht. Over de prijs kan ik niets zeggen, omdat de BBL deze operatie op eigen risico heeft gefinancierd. Volgens de bankier kon deze operatie, en overigens heeft de heer Van Kauter van de raad van bestuur van VCST bevestigd dat er wel degelijk een synergie is tussen VCST en bedoelde Russische fabrieken.

Op de vraag of er door de openbare investeringsmaatschappijen een audit betreffende de Begemann-groep werd uitgevoerd op het ogenblik dat zij beslisten hun VCST-aandelen te ruilen voor Begemann-aandelen moet ik neen antwoorden. Voor de waardebeoordeling heeft men zich gesteund op de toenmalige beurskoers.

De vordering van VCST op het coördinatiecentrum ten belope van meer dan 2 miljard frank is volgens onze informatie al afgebouwd, maar ook hier wacht ik op de gevalideerde cijfers voor 31 december 1993. Dit is dus

eveneens een antwoord onder voorbehoud.

Ten slotte zou ik willen zeggen dat ik het op prijs stel dat wij in de Vlaamse Raad, in commissie of in plenaire vergadering, over een dossier als dit uitgebreid van gedachten kunnen wisselen. Daardoor kunnen heel wat zaken opklaren.

Verder zal ik dit dossier in al zijn elementen met de grootste omzichtigheid behandelen, zoals ik dat ook al in het verleden heb gedaan. Ook wij hechten groot belang aan de toekomst van VCST, zowel voor de werkgelegenheid in Limburg als op technologisch vlak.

Mijnheer de voorzitter, ik kom dan tot uw specifieke vragen. Het kapitaaldeel van twee keer 500 miljoen frank is volstort en wel in centen, en het is ook de bedoeling dat de investeringsinspanningen worden aangehouden, zowel door Gimvindus als door Begemann. Op de vraag of Gimvindus gevraagd werd 50 miljoen gulden in te schrijven op een converteerbare obligatie, moet ik zeggen dat ik daar weet van heb, maar dat er tot op heden nog geen beslissing is genomen.

De voorzitter : De heer Pinxten heeft het woord.

De heer K. Pinxten : Mijnheer de minister-president, ik dank u voor uw uitvoerig antwoord en voor het feit dat u de vragen niet uit de weg bent gegaan.

Minister-president Van den Brande : Zoals gewoonlijk.

De heer K. Pinxten : Ik noteer dus uit uw antwoord dat er nog geen omzetting van Begemann-aandelen in achtergestelde converteerbare obligaties is gebeurd. U zegt dat de betrokkenheid van de GIMV niet wordt gewijzigd door een conversie. Daar ben ik het niet mee eens, omdat in de optie-overeenkomst voor de vier publieke investeringsmaatschappijen de mogelijkheid zat om uiterlijk september 1995 1,375

miljard frank cash uitbetaald te worden door de heer Van den Nieuwenhuyzen zelf. In de nieuwe formule na conversie zit ook de mogelijkheid dat de publieke investeringsmaatschappijen 1,375 miljard frank uitbetaald worden, maar dan in 1979, en maar enkel — en daar zit het fundamentele verschil met de vorige formule — als ze dat bedrag herinvesteren in VCST, dus geen sprake van cash.

Minister-president L. Van den Brande : U spreekt over 1997. Mag ik u doen opmerken dat er een terugvalpositie naar VCST is tot 14 april 1995.

De heer K. Pinxten : Ik denk dat we over verschillende zaken spreken. Tot op vandaag is het zo dat 660.000 Begemann-aandelen ofwel kunnen worden verkocht op de markt, ofwel kunnen worden omgezet in VCST-aandelen ofwel kunnen worden uitbetaald door de heer Van den Nieuwenhuyzen voor een bedrag van 1,375 miljard frank. Indien de conversie toch zou doorgaan, dan zou die voor gevolg hebben dat de vier publieke investeringsmaatschappijen maar uitbetaald worden op voorwaarde dat ze opnieuw investeren in VCST.

De uitgifte van converteerbare obligaties is een normale zaak voor een bedrijf. Bankiers stellen dat ook op prijs, maar misschien is het toch nuttig door uw diensten te laten nagaan of de inbreng van de helft van de eerste schijf van 150 miljoen gulden door de heer Van den Nieuwenhuyzen cash zal gebeuren, dan wel in activa.

Mijn stevig vermoeden is dat het zou zijn via een inbreng van activa, en zelfs meer dan dat, namelijk via een inbreng van geherwaardeerde activa.

Mijnheer de minister-president, ik wil uw bijzondere aandacht vragen voor de gevalideerde jaarcijfers van 1993 die weliswaar nog niet beschikbaar zijn maar die men echter grondig moet bestuderen.

Pinxten

Bij voorkeur zou het moeten gaan om een inbreng in cash en niet in geherwaardeerde activa. Als men niet akkoord gaat met een inbreng van de heer Van den Nieuwenhuyzen voor de helft van de eerste schijf in geherwaardeerde activa, dan ben ik ervan overtuigd dat de hele operatie kan worden vergeten. Dit zal echter wel duidelijk worden in de nabije toekomst.

Mijnheer de minister, u hebt heel duidelijk gezegd dat er tot op heden geen negatief effect is voor de tewerkstelling bij VCST. Dit is juist, en dit verheugt ons.

We denken uiteraard aan de toekomst.

Minister-president L. Van den Brande : Wij delen die bekommernis. Ik heb inderdaad gezegd : "tot op heden". Laten we samen alles in het werk stellen dat dit ook het geval zal zijn in de toekomst.

De heer K. Pinxten : Mijnheer de minister-president, ik begrijp dat u intussen in dit dossier heel alert bent geworden, om niet te zeggen wantrouwig. Dit laatste woord mag u natuurlijk niet gebruiken, maar uit uw antwoord leid ik af dat u hyperalert bent in verband met dit dossier.

Deze interpellatie heeft ook als bedoeling u hyperalert te maken en te houden. Dit is trouwens mijn taak als lid van de Vlaamse Raad.

U verklaart dat de banken een gedeelte van de gewestwaarborg voor hun rekening nemen. Dat is juist, maar het gaat maar om 10 procent. De waarborg slaat volgens mijn inlichtingen op 90 procent van 1,6 miljard frank. De inbreng van de banken moeten we dus toch wel relativeren.

Wat de terugbetaling van schulden betreft, is wat u zegt juist. De claim van 1 miljard frank die rustte op Begemann in het voordeel van VCST, en waarvoor een aflossingsschema was van vijf keer 200 miljoen frank, is gehalveerd. Dat komt echter niet omdat Begemann heeft betaald, maar wel omdat Begemann die twee Russische fabrieken heeft opgewaardeerd met 3,2 volgens mijn berekeningen en omdat de groep de aandelen van de Nederlandse maatschappij in Burcht heeft doorgeschoven naar VCST. Door deze transactie in activa — en dus niet in cash — heeft Begemann zijn verplichtingen ten opzichte van VCST gehalveerd. VCST heeft nu nog 100 miljoen per jaar rechtstreeks tegoed van de moedermaatschappij.

Gelet op de resultaten van de werkmatschappijen weten we dat er geen cash is. Mijnheer de minister-president u hebt het niet zo duidelijk gezegd als ik nu maar dit is toch wel af te leiden uit uw antwoord.

Dat u op de hoogte bent van de financiële constructie van het ontwikkelingsfonds en dat u dat hebt geweigerd, bewijst opnieuw dat u bijzonder alert bent geworden. Nogmaals, dit verheugt me.

Wat de Russische fabrieken betreft, zullen we uit de jaarrekening kunnen opmaken hoe de opwaardering is gebeurd. We weten wat Begemann ervoor heeft betaald.

Dat er geen audit is geweest, vind ik heel erg. Ik kan me niet voorstellen dat de overheid bij een transactie voor een bedrag van meer dan 1 miljard frank in te brengen door vier openbare investeringsmaatschappijen voortgaat op een beurskoers. Ik kan me trouwens niet inbeelden dat privé-maatschappijen voor dergelijke transacties alleen zouden voort-

gaan op beursnoteringen en geen evaluatie zouden maken van de activa en de passiva.

Dat de overheid dit wel zou doen, lijkt me onwaarschijnlijk. Er zou 114 gulden worden betaald voor een aandeel. U hebt wel terecht opgemerkt dat de koers in juni 1993 27,10 gulden bedroeg en thans 53,40 gulden. Er is toch wel een groter verschil tussen 53 gulden en 114 gulden dan tussen 53 gulden en 27 gulden.

Minister-president L. Van den Brande : Er is geen enkele discussie over. Ik wou in het licht van uw vragen alleen maar aangeven wat het koersverschil is tussen juni en nu. Er is geen discussie over het feit dat er een "duik" is geweest.

De heer K. Pinxten : Mijnheer de Voorzitter, ik besluit.

Het beroep op Gimvindus is 50 miljoen gulden. Ik kon er geen cijfer bij vermelden want dat was me niet bekend. Toen ik sprak over 150, had ik het over het eerste luik van de conversie waarvan de helft voor de heer Van den Nieuwenhuyzen en de andere helft voor de vier openbare maatschappijen.

Er werd hoe dan ook door Begemann opnieuw aangeklopt bij openbare maatschappijen in verband met de achtergestelde converteerbare obligatielening.

Dit sterkt mij in mijn wantrouwen dat de Begemann-groep het niet goed meer ziet zitten en probeert zoveel mogelijk een beroep te doen op de openbare sector, wat in het verleden trouwens ook systematisch is gebeurd.

Mijnheer de minister-president, ik dank u alleszins heel hartelijk voor onze open gedachtenwisseling. Ik

Pinxten

moet toegeven dat ik vandaag veel heb bijgeleerd. Ik interpreteer het dat u een aantal van mijn conclusies bevestigt.

Het verheugt me bovendien dat u dit dossier met de grootste aandacht volgt.

De voorzitter : Minister-president Van den Brande heeft het woord.

Minister-president L. Van den Brande : Nog een laatste evangelisch woord ...

Mijnheer Pinxten, u verklaart dat er is aangeklopt. U kent ook wel de zin : "Klop, en er zal u worden opengedaan". Als er in dit dossier kan worden opengedaan volgens de regels van het spel en met de zekerheden die we alleszins moeten inbouwen, dan is het mogelijk. U mag ook niet vergeten dat bepaalde deuren bestaan uit twee delen. Men kan het bovenluik openen om te kijken, maar dat betekent nog niet dat de deur zal worden geopend.

In ieder geval, omzichtigheid is zoals altijd geboden. Het is echter belang-

rijk dat we zo snel mogelijk beschikken over de gevalideerde cijfers van 31 december 1993. Pas dan kunnen we bepaalde elementen beoordelen en laten evalueren door degenen die daarvoor de verantwoordelijkheid dragen, namelijk de raad van bestuur van VCST, Gimvindus en nog andere betrokkenen.

— *Het incident wordt gesloten om 16.12 uur.*

HANDELINGEN

De handelingen zijn het woordelijk verslag van de plenaire vergaderingen en van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties.

Ze worden in twee edities uitgegeven :

- de eerste, met witte kaft en het embleem van de Vlaamse Raad in goudkleur, bevat de handelingen van de plenaire vergaderingen ;
- de tweede, met witte kaft en met onderaan rechts de letter C met een chronologisch volgnummer, de vermelding van de commissie met het volgnummer van de vergadering per commissie, bevat de handelingen van de in openbare commissievergaderingen gehouden interpellaties. Per commissie en per vergadering wordt een editie van de handelingen uitgegeven.

AZRV : Commissie voor de Algemene Zaken, het Reglement en de Verzoekschriften

BAAZ : Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken

BEAG : Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

CULT : Commissie voor Cultuur

EELW : Commissie voor Economie, Energie, Landbouw en Werkgelegenheid

FIBE : Commissie voor Financiën en Begroting

HROL : Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting

LENA : Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

MEDI : Commissie voor de Media

ONVW : Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

OPWV : Commissie voor Openbare Werken en Vervoer

SAMW : Commissie voor Samenwerking

WEGE : Commissie voor Welzijn en Gezondheid